

РЕЦЕНЗІЯ

на освітню-наукову програму «Освітні, педагогічні науки»
третього (освітньо-наукового) рівня
за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки»
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка Уманського державного
педагогічного університету імені Павла Тичини

Неодмінною вимогою сьогодення є науково-методичний супровід інноваційних змін в освіті, обумовлених європейським вектором розвитку нашої держави, суттєвими перетвореннями в усіх сферах суспільства. З огляду на це, все актуальнішою стає підготовка фахівців у галузі 01 Освіта / Педагогіка, які не тільки здатні забезпечити такий супровід, але й теоретично обґрунтувати й емпірично дослідити чинники й умови зазначеного процесу. Підготовка докторів філософії за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки» набуває нового сенсу і змісту, які, зокрема, відображено в підготовленій науковцями Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини освітньо-науковій програмі (ОНП).

Подана на рецензування ОНП розроблена з урахуванням стандартів вищої освіти та внутрішніх нормативних документів закладу вищої освіти. Відповідно до чинних вимог, інформацію щодо неї розміщено на офіційному веб-сайті Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Аналіз, проведений докторами філософії за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки» Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, свідчить про те, що за цією освітньо-науковою програмою фундаментально і фахово готуватимуть науковців вищої кваліфікації, здатних розв'язувати комплексні проблеми у сфері освіти й педагогіки, набуття ними інтегральної, загальних та фахових компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, вирішення комплексних проблем в галузі науково-педагогічної й дослідницько-інноваційної діяльності.

Схвальної оцінки заслуговує структурованість ОНП, яка є логічною та послідовною. В ОНП висвітлено її специфіку, форми і терміни навчання, придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання, чітко сформульовані цілі, зміст, методи, форми викладання та навчання, детально окреслено загальні, фахові компетентності, а також програмні результати навчання як наслідок її опанування, наведено перелік навчальних дисципліни загального та професійного циклу з відповідним відсотком вибіркового дисциплін, визначено їхню мету та завдання, означено вимоги до системи оцінювання й форм контролю, охарактеризовано академічну мобільність, ресурсне забезпечення реалізації програми та інші обов'язкові елементи.

Приваблює відповідність змісту фахових компетентностей формулюванню програмних результатів навчання; сфокусованість уваги на педагогічному складнику при визначенні необхідних компетентностей та результатів навчання, зокрема, талант до ініціювання та втілення інновацій для інтеграції науки і практики, розв'язання суспільно значущих освітньо-педагогічних проблем; обізнаність в освітніх стратегіях; здатність розуміти тенденції в освіті та вміти передбачати їхні потенційні наслідки; хист до викладацької діяльності в умовах формальної та неформальної освіти.

Наголосимо на представленості в рецензованій ОНП дисциплін педагогічного циклу, що є актуальними для міжнародної мобільності здобувачів вищої освіти та сприяють найкращому володінню матеріалом за спеціальністю, формуванню навичок системності та екологічності мислення, здатності до міжгалузевої комунікації, мультикультурності та мультифункціональності.

Фундаментальним та комплексним є цикл загальної підготовки здобувачів вищої освіти третього рівня спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки», що дає змогу формувати в майбутніх докторів філософії системний науковий світогляд, фаховий та науково-освітній потенціал особистісного розвитку з орієнтацією на найвищі досягнення світової та європейської науки та освіти.

У рецензованій програмі значну увагу в підготовці докторів філософії відведено педагогічній практиці, що уможливорює залучення аспірантів до самостійної творчої педагогічної діяльності, розроблення та керування практико-орієнтованими проєктами, використання загальнонаукових та педагогічних методів дослідження, які спрямовані на пізнання досліджуваних освітніх явищ і процесів, апробування результатів наукового дослідження, їх поширення та впровадження у освітню практику, що, в цілому, сприяє формуванню професійно значущих якостей викладача вищої школи.

У цілому, аналіз освітньо-наукової програми свідчить про усвідомлення розробниками суспільних викликів та актуальних проблем освітньої галузі, врахування вимог ринку праці та орієнтацію на прогностичні тенденції розвитку суспільства.

Отже, рецензована освітньо-наукова програма підготовки докторів філософії за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки» Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини має цілісний, завершений характер, спрямована на формування фахових компетентностей та необхідних програмних результатів навчання у здобувачів освіти, відповідає чинним вимогам, що їх передбачено до програм третього (освітньо-наукового рівня) вищої освіти та основним критеріям забезпечення якості вищої освіти і сучасним запитам потенційних роботодавців в освітній сфері.

Рецензент:

д. п. н., професор,
член-кореспондент НАПН України,
директор Державної науково-педагогічної
бібліотеки України
імені В. О. Сухомлинського
НАПН України

Л. Д. Березівська

